

A photograph of two men shaking hands. The man on the left is Karel Landman, wearing glasses and a blue checkered shirt. The man on the right is Hedzer van der Kooi, wearing a grey sweater. They are standing in front of a green wall with technical equipment, including a large circular gauge with the numbers 'A 533', '47', and '10V' visible.

PROFIEL MOBILITEIT
EN TRANSPORT VAN
KONING WILLEM I COLLEGE

Eensgezind werken de docenten Karel Landman (links) en Hedzer van der Kooi (rechts) van respectievelijk het Willem van Oranje College en het Koning Willem I College samen om vmbo-leerlingen Mobiliteit en Transport versneld door te laten stromen naar het mbo.

Vmbo-leerlingen Willem van Oranje College stappen versneld mbo-opleiding in

De ontmoeting in de personeelskantine van het Koning Willem I College in Den Bosch is hartelijk. Karel Landman, vmbo-docent aan het Willem van Oranje College in Wijk en Aalburg, is te gast bij Hedzer van der Kooi, mbo-docent aan de Bossche ROC. Al sinds 2003 werken beide scholen intensief samen om de doorstroming van vmbo-leerlingen in wat eerst de opleiding Autotechnicus heette – de huidige richting Mobiliteit en Transport – te versnellen. Hedzer van der Kooi: “Dat gaat hartstikke goed, sinds 2003 hebben bijna 100 leerlingen in één jaar hun mbo-diploma behaald in plaats van de gebruikelijke twee.”

Even een stap terug in de tijd. In 2002 vernemen Karel Landman en zijn collega's van steeds meer oud-leerlingen dat ze gedemotiveerd raken op het mbo, omdat – zo zeggen ze – de lesstof in de eerste klas nagenoeg hetzelfde is als in het laatste jaar op het vmbo. Ze vervelen zich in de klas. Karel: “Toen hebben we de boeken eens naast elkaar gelegd en ontdekten we bijna 80 procent overlap. Dat was het moment dat we als docenten van beide scholen bij elkaar zijn gaan zitten om hiervoor een oplossing te bedenken.”

20 procent

Dat werd de mogelijkheid tot een versneld traject. Leerlingen Autotechniek die het aankonden werden na het behalen van hun vmbo-diploma in een aantal extra lesweken op het niveau van mbo-leerjaar 2 gebracht. “We hielpen de jongens aan de ontbrekende 20 procent in de leerstof”, zegt Landman.

“Dat gebeurde in eerste instantie op het Willem van Oranje College. Vervolgens nam het Koning Willem I College een aantal toetsen af om te checken of ze inderdaad klaar waren om in te stromen in het

tweede leerjaar. In een notendop is dit de ontstaansgeschiedenis van het versnelde programma dat er nu ligt.” Vanaf 2006 vinden ook de lessen in het versnelde programma plaats op het Koning Willem I College. Hedzer van der Kooi geeft niet alleen les, maar heeft – vrijwillig – de verantwoordelijkheid op zich genomen voor het programma. Hij organiseert infoavonden, zorgt voor het rooster en regelt de docenten. Jaarlijks is er plek voor zo'n 20 vmbo-leerlingen, zowel kader als basis. “Kader kan sowieso, voor basisleerlingen geldt de eis om minimaal gemiddeld een zeven te halen voor Mobiliteit & Transport. Daarnaast kijken we ook naar de motivatie van de jongens. Je moet het kunnen en je moet het ook willen. Als dat allemaal klopt, kun je meedoen.”

Samenwerkingsverband

Het programma, dat zeven weken duurt waarbij de leerlingen drie dagen naar school gaan voor theorielessen en twee dagen stage lopen in een bedrijf, is een succes. Drie andere vmbo-scholen in de regio – het Fioretti College in Veghel, het Hooghuis in Oss,

Luca Simons

de Bossche Vakschool – zochten daarom aansluiting en zo ontstond er een mooi samenwerkingsverband tussen vmbo en mbo in de regio Noordoost Brabant. In het programma wordt wekelijks de voortgang van de leerling per vak getoetst. Wie een onvoldoende scoort, valt af.

“DEZE JONGENS HEBBEN SMEEROLIE DOOR HUN BLOED STROMEN”

Karel Landman, vmbo-docent

“Maar dat gebeurt zelden of nooit”, zegt Van der Kooi. “Dit zijn jongens die hét begrijpen en die willen. Die zijn gemaakt voor het vak van automonteur.” Landman: “Daarvan zeggen wij dat ze smeerolie door hun bloed hebben stromen.” In zeven weken volgen de leerlingen de vakken die ze ook op het vmbo hebben gehad: Nederlands, Engels, Rekenen, Loopbaan- en burgerschap en natuurlijk Auto-techniek. En dat allemaal op niveau 2 van het mbo. “We starten onmiddellijk na het behalen van het vmbo-diploma ergens in mei en zijn vlak voor het begin van de zomervakantie klaar”, zegt Van der Kooi. “De jongens krijgen ook de keuze: ‘of jullie vieren heel lang zomervakantie of jullie doen mee aan het versnelde programma dat jullie een jaar in opleiding scheelt’. De meesten kiezen voor het laatste.”

Wouter Strijbis

Even doorbijten

Wouter Strijbis (17) en Luca Simons (16) zijn twee van die jongens. Ze volgen de Beroepsbegeleidende Leerweg (BBL) aan het Koning Willem I College, nadat ze in mei hun vmbo-diploma behaalden en daarna met succes het zeven weken durende versnelde programma doorliepen. Wouter werkt vier dagen per week bij autobedrijf Wout Bouman in Wijk en Aalburg en Luca bij Autoservice Elshout. Op dinsdag gaan ze naar school. “Het was even doorbijten na het examen, maar ik heb nu wel een jaar gewonnen”, zegt Wouter die de kaderberoepsgerichte leerweg volgde. “Als je zolang vakantie hebt, ga je je toch maar wat vervelen. Een jaar minder op school is lekker meegenomen. Als ik mijn mbo-diploma heb, hoop ik hier te mogen blijven werken. Het is een fijn bedrijf, dichtbij huis, waar ik veel kan leren.”

Eerste automonteur

Luca Simons sloot zijn vmbo basis opleiding af met het cijfer 8. Daarmee werd hij direct toegelaten tot het versnelde programma. Luca is al van jongs af aan gefascineerd door auto's en snelheid. “Die zeven weken zijn best pittig”, zegt hij. “Je moet echt wel werken om resultaat te halen, maar het is goed te doen. In de BBL-opleiding heb ik het super naar mijn zin. Ik werk graag, die ene dag in de week op school is slaapverwekkend.” Na zijn mbo-opleiding is hij net als Wouter tweede autotechnicus, maar Luca wil uiteindelijk 1ste monteur worden. “Pa heeft een garagebedrijf in Waalwijk, daar hoop ik op een dag te kunnen instappen.”

“NAAR UREN KIJKEN WE IN PRINCIPE NIET”

Karel Landman, vmbo-docent

Vmbo en mbo werken in Noordoost Brabant goed samen. Dat begint bij de docenten, zegt Karel Landman, het persoonlijke contact. “Je moet bereid zijn om elkaar op te zoeken, elkaar te informeren en bevragen. Als ik een nieuwe lesmethode ontvang, vraag ik aan Hedzer: ‘joh, we hebben nu deze methode, hoe kijk jij daar tegenaan? Moeten er eventueel nog dingen bij vanwege het versnelde traject? Hoe doen we dat? Stageboekjes wisselen we bijvoorbeeld ook met elkaar uit. Naar uren kijken we in principe niet, we doen dat allemaal om het beste voor de leerling voor elkaar te krijgen.”

Sterk Onderwijs

Een verbetering van de inhoudelijke aansluiting in de overstap van vmbo naar mbo is één van de speerpunten van het programma ‘Sterk beroepsonderwijs’ van het ministerie van Onderwijs. Landman: “We mogen wel stellen dat het Willem van Oranje College en het Koning Willem I College hier al vele jaren mee bezig zijn, lang voordat het programma ‘Sterk beroepsonderwijs’ überhaupt is bedacht. Hopelijk verbetert het ministerie nu de regelgeving om de doorstroming te vergemakkelijken en levert het daarbij ook de benodigde financiën mee, want tot nu toe draait het versnelde programma grotendeels op de vrijwillige bereidheid van een aantal docenten. Dat mag niet blijven duren, vind ik.”

Top Techniek in bedrijf

De inbreng van het versnelde programma in het programma Top Techniek in bedrijf in Noordoost

Brabant heeft een paar jaar geleden alvast voor een verbetering gezorgd. In dit landelijke programma werken 21 regionale vmbo-mbo netwerken samen aan de doorlopende leerlijn in de techniek. Dat gebeurt in vakmanschaproutes voor niveau 2 en 3 en in de technologieroute voor niveau 4-opleidingen. “Mijn school krijgt geld voor de versnelde vakmanschaproute en kan daarmee een deel van de uren die mijn collega’s en ik in het project steken betalen, maar nog lang niet alles”, zegt Van der Kooi.

Den Haag

Het project draait en draait goed, verzekert hij. Met grote dank aan het Koning Willem I College, voegt Karel Landman toe. “Dit is een school die het leerling belang voorop stelt en daarbij niet kijkt naar centen. De school kan in mei de leerling nog niet inschrijven, dus vangen ze er geen geld voor, want het nieuwe schooljaar begint pas eind augustus. De leraren die het organiseren doen het gedeeltelijk uit eigen zak. Als de jongens met hun stage bezig zijn, gaan wij als vmbo-docenten op bezoek bij de leerlingen. Zijn er problemen, gaan wij erop af. Krijgen we ook niks voor. Zo zou het niet moeten zijn. Hopelijk doet Den Haag hier snel iets aan.”

Drie kanten

Hedzer van der Kooi: “Het mes snijdt aan drie kanten. De leerling heeft voordeel, want hij kan sneller door de opleiding heen, voor het vmbo is het mooi, want dat kan zeggen: ‘jongens, we hebben een mooi programma voor jullie. Dat geeft hen extra motivatie. En op het mbo hoeven de jongens zich niet te vervelen en gaan ze gewoon lekker vlot door het traject. Beter kun je het niet hebben! Het draaiboek voor de klas van volgend jaar mei is al klaar. Wij gaan zeker weer beginnen. Hopelijk wordt het systeem er wel op aangepast, zodat het in de toekomst allemaal wat soepeler gaat.”